

UZASADNIENIE

Podpisanie Układu nastąpiło dnia 29 kwietnia 2008 r. w Luksemburgu.

1. Potrzeba i cel zawarcia umowy

W dniu 3 października 2005 r. Rada Unii Europejskiej podjęła decyzję o upoważnieniu Komisji Europejskiej do negocjowania Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu z Serbią i Czarnogórą, co umożliwiło Stronom dnia 10 października 2005 r. rozpoczęcie negocjacji stowarzyszeniowych. W wyniku referendum i ogłoszenia dnia 3 czerwca 2006 r. niepodległości przez Czarnogórę, dyrektywy negocjacyjne – przygotowane pierwotnie w odniesieniu do Serbii i Czarnogóry – zastosowane zostały dla Republiki Serbii jako państwa – sukcesora.

Negocjacje, zawieszono dnia 3 maja 2006 r. ze względu na niewystarczającą współpracę Republiki Serbii z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla byłej Jugosławii (ICTY), wznowione zostały 13 lipca 2007 r. po jednoznacznym zobowiązaniu się Republiki Serbii do zapewnienia pełnej współpracy z ICTY i do podjęcia aktywnych działań w celu realizacji zobowiązania.

W wyniku zakończenia negocjacji 10 września 2007 r. projekt Układu parafowany został przez Republikę Serbii i Komisję Europejską w Brukseli 7 listopada 2007 r. Następnie, dnia 20 listopada 2007 r. Komisja Europejska przekazała Radzie Unii Europejskiej propozycję decyzji ws. podpisania Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Serbii, z drugiej strony, wraz z ostatecznym rezultatem negocjacji w formie projektu Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu (w formie aneksu do decyzji).

Stanowisko Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie propozycji decyzji Rady i Komisji odnośnie do zawarcia Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Serbii, z drugiej strony, zostało przyjęte przez Komitet Europejski Rady Ministrów w dniu 14 grudnia 2007 r.

Ratyfikacja Układu pozwoli na pogłębienie i przyspieszenie integracji Republiki Serbii z Unią Europejską. Jest to istotny element realizacji perspektywy europejskiej dla państw Bałkanów Zachodnich. Bliższe powiązanie Republiki Serbii z Unią Europejską przyczyni się do budowy stabilności polityczno-gospodarczej tego kraju oraz całego regionu Bałkanów Zachodnich.

Przez zawarcie Układu zostaną uregulowane podstawy i kierunki dialogu politycznego, współpracy i handlu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, w tym Rzeczpospolitą Polską, a Republiką Serbii.

2. Treść Układu

Układ o Stabilizacji i Stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Serbii, z drugiej strony, bardzo szeroko reguluje współpracę Unii Europejskiej z Republiką Serbii, obejmując:

- a) warunki dialogu politycznego z Republiką Serbii, który ma promować:
 - pełną integrację Republiki Serbii ze wspólnotą państw demokratycznych i stopniowe zbliżenie jej z Unią Europejską,
 - postępujące ujednocianie stanowisk Stron w kwestiach międzynarodowych, w tym dotyczących Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, włączając w to wymianę informacji,
 - współpracę regionalną i rozwój stosunków dobrosąsiedzkich,
 - wspólne postrzeganie kwestii bezpieczeństwa i stabilności w Europie, włączając w to współpracę w obszarach objętych kompetencją Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej.

Dialog polityczny będzie odbywał się w szczególności w ramach Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia (SAC). Na życzenie Stron dialog polityczny może się odbywać w formie: spotkań wyższych urzędników, z wykorzystaniem kanałów dyplomatycznych (łącznie z kontaktami w państwach trzecich, w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Rady Europy i innych organizacji) oraz w innych formach uznanych za stosowne. W wymiarze parlamentarnym dialog polityczny odbywać się może w ramach Komitetu Parlamentarnego Stabilizacji

i Stowarzyszenia; może mieć też charakter multilateralny jako dialog regionalny z udziałem innych krajów regionu Bałkanów Zachodnich w ramach Forum Unia Europejska – Bałkany Zachodnie,

b) warunki wzmocnienia współpracy regionalnej

Republika Serbii ma aktywnie promować współpracę regionalną. Chcąc wzmocnić współpracę przynajmniej z jednym z krajów, które podpisały Układ, objęte są Procesem Stabilizacji i Stowarzyszenia lub nie będąc objętym Procesem Stabilizacji i Stowarzyszenia są kandydatami do akcesji do Unii Europejskiej, Republika Serbii powinna poinformować i skonsultować się w tej sprawie z Unią Europejską i jej krajami członkowskimi. Republika Serbii powinna dokonać też pełnej implementacji Środkowoeuropejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu podpisanego w Bukareszcie dnia 19 grudnia 2006 r.,

c) warunki swobodnego przepływu towarów

Republika Serbii i Unia Europejska stopniowo utworzą strefę wolnego handlu w terminie maksimum 6 lat od wejścia w życie Układu zgodnie z przepisami Układu i w zgodzie z postanowieniami Układu Ogólnego ws. taryf celnych i handlu (GATT 1994) oraz uregulowaniami Światowej Organizacji Handlu (WTO).

Układ reguluje unijne koncesje na produkty przemysłowe pochodzące z Republiki Serbii i serbskie koncesje na produkty przemysłowe pochodzące z Unii, unijne koncesje na przywóz towarów rolnych oraz ryb i produktów rybołówstwa pochodzących z Republiki Serbii oraz serbskie koncesje na przywóz ryb i produktów rybołówstwa pochodzących z Unii Europejskiej. W odniesieniu do produktów rolnych i rybołówstwa Układ zawiera tzw. klauzulę przeglądu, w myśl której Strony mogą zbadać na forum Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia, najpóźniej 3 lata po wejściu w życie Układu, możliwość przyznania dalszych koncesji w celu większej liberalizacji handlu tymi produktami oraz klauzulę ochronną – w przypadku gdy przywóz produktów pochodzących z jednej ze Stron wywołałby poważne zakłócenia na rynkach lub w krajowych mechanizmach regulacyjnych drugiej strony, Republika Serbii i Unia Europejska podejmą niezwłoczne konsultacje, których celem jest znalezienie właściwego rozwiązania.

Zaznaczone zostało, że z dniem wejścia w życie Układu nie wprowadza się żadnych nowych ceł przywozowych ani wywozowych, opłat o skutku równoważnym, żadnych nowych ograniczeń ilościowych w przywozie lub wywozie, ani środków o skutku równoważnym w handlu między Unią Europejską a Republiką Serbii, natomiast te, które już istnieją nie staną się bardziej restrykcyjne (względnie w odniesieniu do ograniczeń ilościowych nie zostaną podwyższone). Unia Europejska i Republika Serbii zobowiązały się do wzajemnego unikania dyskryminacji podatkowej; w przypadku gdy jedna ze Stron stwierdzi istnienie praktyk dumpingowych lub dotacji wyrównawczych w handlu z drugą Stroną, może ona podjąć stosowne kroki przeciw tym praktykom,

- d) warunki swobodnego przepływu pracowników, swobody przedsiębiorczości, świadczenia usług i przepływu kapitału

Układ zaleca utrzymanie i – w miarę możliwości – poprawę istniejących ułatwień w dostępie do zatrudnienia pracowników z Republiki Serbii, przyznanych przez państwa członkowskie na mocy umów dwustronnych; określa też zasady konieczne do koordynowania systemów zabezpieczenia społecznego dla pracowników mających obywatelstwo serbskie, legalnie zatrudnionych na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej oraz dla członków rodzin pracowników legalnie tam przebywających.

Z dniem wejścia w życie Układu, Republika Serbii ułatwiać ma przedsiębiorstwom i obywatelom Unii prowadzenie działalności gospodarczej na swoim terytorium poprzez traktowanie przedsiębiorstw unijnych na swoim terytorium przy zakładaniu, a oddziałów i podmiotów zależnych przedsiębiorstw unijnych założonych na terytorium Republiki Serbii podczas prowadzenia działalności, tak samo lub lepiej od serbskich przedsiębiorstw, oddziałów czy podmiotów zależnych lub oddziałów przedsiębiorstw państw trzecich w Republice Serbii (w zależności od tego, które traktowane są bardziej korzystnie). Unia Europejska i jej państwa członkowskie mają natomiast traktować przedsiębiorstwa serbskie przy zakładaniu, a podmioty zależne i oddziały serbskich przedsiębiorstw założonych na terytorium Republiki Serbii podczas prowadzenia działalności, tak samo lub lepiej od unijnych przedsiębiorstw, oddziałów czy podmiotów zależnych lub oddziałów

przedsiębiorstw państw trzecich założonych na terenie Unii (w zależności od tego, które traktowane są bardziej korzystnie). Zakazana została dyskryminacja w odniesieniu do zakładania oraz prowadzenia działalności przedsiębiorstw unijnych lub serbskich na terytorium drugiej ze Stron. Po upływie 4 lat od wejścia w życie Układu, Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia ma określić zasady rozszerzenia powyższych regulacji w stosunku do obywateli Unii Europejskiej lub Republiki Serbii podejmujących działalność gospodarczą na zasadzie samozatrudnienia.

Unia Europejska i Republika Serbii działać mają na rzecz stopniowego zezwalania na świadczenie usług przez przedsiębiorstwa lub obywateli Unii Europejskiej, lub Republiki Serbii, którzy są obywatelami lub (w przypadku przedsiębiorstw) mają siedzibę na terytorium Strony innej niż Strona, na terytorium której ma swoją siedzibę usługobiorca. Zezwoląć mają też na dokonywanie wszelkich płatności i transferów na rachunku bieżącym w ramach bilansu płatniczego między Unią Europejską a Republiką Serbii w walucie w pełni wymiennej, zgodnie z art. VIII Statutu Międzynarodowego Funduszu Walutowego. Z dniem wejścia w życie Układu, w odniesieniu do transakcji na rachunku kapitałowym i finansowym bilansu płatniczego, zapewniony ma być swobodny przepływ kapitału związany z bezpośrednimi inwestycjami dokonywanymi m.in. w przedsiębiorstwach utworzonych zgodnie z ustawodawstwem państwa przyjmującego, jak również w związku z likwidacją lub przeniesieniem tych inwestycji oraz wszelkiego wynikającego z nich zysku. W ciągu pierwszych 4 lat po wejściu w życie Układu, Strony stworzyć mają warunki niezbędne do stopniowego, dalszego wprowadzania unijnych przepisów dotyczących swobodnego przepływu kapitału, a Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia określić ma zasady pełnego zastosowania ich w Republice Serbii,

- e) zobowiązania Republiki Serbii do zbliżenia jej ustawodawstwa do prawodawstwa Unii Europejskiej, a także egzekwowania wdrożonego prawa; ustalenie reguł konkurencji

Republika Serbii podejmować będzie (na podstawie programu uzgodnionego z Komisją Europejską) wysiłki w celu zapewnienia stopniowego dostosowywania obowiązujących przepisów prawnych i przyszłego

ustawodawstwa do dorobku prawnego Unii, a także zapewnić będzie ich odpowiednie wdrażanie i egzekwowanie. Początkowo zbliżenie ustawodawstwa dotyczyć ma zwłaszcza unijnego dorobku prawnego w obszarze rynku wewnętrznego, sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa oraz w obszarach związanych z handlem.

W porozumieniu z Komisją Europejską, Republika Serbii określi również sposób monitorowania zbliżenia ustawodawstwa oraz działania, jakie zostaną podjęte w celu egzekwowania prawa.

Do działań wpływających na handel między Republiką Serbii a Unią Europejską, które uznane zostały za niezgodne z właściwym funkcjonowaniem Układu, zaliczone zostały:

- wszelkie porozumienia między przedsiębiorstwami, decyzje związków przedsiębiorstw i praktyki uzgodnione między przedsiębiorstwami, których celem lub skutkiem jest zapobieganie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji,
- nadużywanie przez jedno lub więcej przedsiębiorstw pozycji dominującej na terytoriach Unii Europejskiej lub Republiki Serbii jako całości lub na znacznej części tych terytoriów,
- wszelka pomoc publiczna, zakłócająca konkurencję lub grożąca jej zakłóceniem przez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub niektórym produktom.

Zapewniona ma być przejrzystość zasad pomocy państwa między Republiką Serbii a Unią Europejską m.in. przez przekazywanie drugiej Stronie regularnych sprawozdań rocznych lub ich odpowiedników w tym zakresie oraz dostarczanie na wniosek jednej ze Stron informacji na temat indywidualnych przypadków pomocy publicznej.

Najpóźniej po upływie 5 lat od wejścia w życie Układu, Republika Serbii przyjmie środki niezbędne do zagwarantowania ochrony praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej na poziomie porównywalnym do unijnego, natomiast z dniem wejścia Układu w życie przedsiębiorstwom serbskim przyznany zostanie dostęp do publicznych procedur udzielania zamówień w Unii Europejskiej na warunkach nie mniej korzystnych niż te, które

są stosowane wobec przedsiębiorstw unijnych. Strony Układu współpracować też będą w celu dostosowania serbskich norm ochrony konsumentów do norm unijnych,

- f) warunki współpracy z Republiką Serbii w kwestiach sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa

Współpraca Republiki Serbii z Unią Europejską w ww. zakresie ma na celu w szczególności wzmocnienie instytucji na wszystkich szczeblach administracji, wzmocnienie niezawisłości i zwiększenie wydajności sądownictwa, poprawę funkcjonowania policji i innych organów egzekwujących prawo, zapewnienie odpowiedniego przeszkolenia oraz zwalczanie korupcji i przestępczości zorganizowanej. Po wejściu w życie Układu, Republika Serbii ma zharmonizować ustawodawstwo dotyczące ochrony danych osobowych z prawem unijnym oraz innym prawodawstwem europejskim i międzynarodowym dotyczącym ochrony prywatności.

Współpraca Republiki Serbii i Unii Europejskiej w dziedzinie problematyki wizowej, kontroli granic, polityki azylowej i migracyjnej obejmować ma pomoc administracyjną i techniczną przy wymianie informacji i danych statystycznych w zakresie ustawodawstwa i praktyk, opracowaniu stosownego ustawodawstwa, zwiększaniu potencjału i wydajności kompetentnych instytucji, szkoleniu personelu, bezpieczeństwie dokumentów podróży i wykrywaniu fałszywych dokumentów oraz zarządzaniu granicami. W celu zapobiegania nielegalnej imigracji i jej kontroli, Republika Serbii i państwa członkowskie Unii Europejskiej wdrożyć mają w pełni Umowę między Unią Europejską a Republiką Serbii o readmisji osób przebywających nielegalnie i postanowienia dwustronnych umów w ww. zakresie między państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Republiką Serbii, o ile są one zgodne z ww. umową. Republika Serbii wyraża też zgodę na zawarcie umów w sprawie readmisji z innymi państwami procesu stabilizacji i stowarzyszenia. Republika Serbii i Unia Europejska współpracować mają także w walce z „praniem brudnych pieniędzy” i finansowaniem działalności terrorystycznej, walce z narkotykami oraz przy zwalczaniu terroryzmu, przestępczości zorganizowanej oraz pozostałej działalności nielegalnej,

g) ustalenie zasad współpracy Republiki Serbii i Unii Europejskiej

Ustanowiona między Unią Europejską a Republiką Serbii ścisła współpraca wzmocniać ma, możliwie w jak najszerszym zakresie, obustronnie korzystne powiązania gospodarcze i służyć ma osiągnięciu zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego w Republice Serbii, przy jednoczesnym uwzględnianiu kwestii ochrony środowiska. Polityki współpracy między Republiką Serbii a Unią Europejską włączone mają być w regionalne ramy współpracy; priorytety pomiędzy obszarami współpracy oraz w ich ramach określać ma Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia zgodnie z założeniami Partnerstwa Europejskiego.

Współpraca między Republiką Serbii a Unią Europejską objąć ma politykę handlową i gospodarczą (pomoc Unii dla Republiki Serbii na drodze budowy sprawnie działającej gospodarki rynkowej oraz stopniowego zbliżenia jej polityki do zorientowanych na stabilizację polityk Unii Gospodarczej i Walutowej), współpracę w dziedzinie statystyki, bankowości, ubezpieczeń i pozostałych usług finansowych, wewnętrznej kontroli finansowej i audytu zewnętrznego, promocji i ochrony inwestycji, współpracę przemysłową, w zakresie małych i średnich przedsiębiorstw, turystyki, rolnictwa oraz sektora rolno-przemysłowego, rybołówstwa, ceł (zbliżenie systemu celnego Republiki Serbii do systemu unijnego), opodatkowania (m.in. zniesienie między Unią Europejską a Republiką Serbii szkodliwej konkurencji podatkowej), współpracę społeczną (poprawa usług pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego, wspieranie przez Unię rozwoju regionalnego Republiki Serbii w celu wzmocnienia restrukturyzacji sektora przemysłu i rynku pracy), współpracę w zakresie edukacji i szkoleń, współpracę kulturalną (m.in. promowanie różnorodności kulturowej, zwłaszcza w ramach konwencji UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego), sektory: audiowizualny (wsparcie dla koprodukcji kinematograficznych i telewizyjnych), społeczeństwa informacyjnego (przygotowanie ogółu społeczeństwa serbskiego do ery cyfrowej), sieci i usług łączności elektronicznej oraz sektor informacji i komunikacji, transport, energię (stopniowa integracja Republiki Serbii z europejskimi rynkami energii), bezpieczeństwo jądrowe, ochronę środowiska (zwalczanie jego dalszej degradacji i podjęcie działań na rzecz poprawy stanu

środowiska Republiki Serbii zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju), badania naukowe i rozwój technologiczny, rozwój regionalny i lokalny oraz administrację publiczną,

h) zasady współpracy finansowej Republiki Serbii i Unii Europejskiej

Aby osiągnąć cele Układu Republika Serbii może otrzymywać pomoc finansową od Unii Europejskiej w formie dotacji i pożyczek, w tym pożyczek od Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Pomoc ta obejmować może wszystkie sektory współpracy, ze szczególnym naciskiem na obszar sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa, zbliżenie prawodawstwa, zrównoważony rozwój, zmniejszenie ubóstwa i ochronę środowiska. W przypadkach „szczególnej potrzeby” istnieje możliwość udzielenia – w drodze wyjątku – pomocy makrofinansowej przez Unię Europejską w porozumieniu z międzynarodowymi instytucjami finansowymi. Warunkiem otrzymania takiej pomocy jest spełnienie wymogów programu uzgodnionego między Republiką Serbii a Międzynarodowym Funduszem Walutowym,

i) utworzenie Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia, Komitetu Stabilizacji i Stowarzyszenia i Komitetu Parlamentarnego Stabilizacji i Stowarzyszenia.

Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia ma się zbierać regularnie i w miarę potrzeb, na odpowiednim szczeblu, aby badać główne kwestie wynikające z Układu oraz inne zagadnienia dwustronne i międzynarodowe pozostające we wspólnym zainteresowaniu Stron. Będzie ona składać się z członków Rady Unii Europejskiej, Komisji Europejskiej i członków rządu Republiki Serbii. Radzie Stabilizacji i Stowarzyszenia przewodniczyć będą kolejno przedstawiciel Komisji Europejskiej oraz przedstawiciel Republiki Serbii. W razie potrzeby w spotkaniach Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia może uczestniczyć przedstawiciel Europejskiego Banku Inwestycyjnego w roli obserwatora. Radzie Stabilizacji i Stowarzyszenia przysługuje kompetencja wydawania wiążących dla Stron Układu decyzji oraz zaleceń, w celu zapewnienia realizacji Układu.

Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia będzie w swoich działaniach wspomagana przez Komitet Stabilizacji i Stowarzyszenia, złożony z przedstawicieli Rady Unii Europejskiej, Komisji Europejskiej i rządu Republiki Serbii. Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia ustali jego sposób działania; może również upoważnić Komitet do działania w swoim imieniu. Komitet może utworzyć

odpowiednią liczbę podkomitetów przed upływem roku od wejścia w życie Układu. Zostanie utworzony między innymi podkomitet ds. migracji.

Dialog polityczny na poziomie parlamentarnym będzie się odbywał w ramach Komitetu Parlamentarnej Stabilizacji i Stowarzyszenia. Komitet Parlamentarny będzie złożony z członków Parlamentu Europejskiego oraz członków parlamentu Republiki Serbii, a jego przewodnictwo będzie rotacyjnie sprawowane przez obie Strony.

Warunkiem wejścia w życie Układu jest jego ratyfikacja przez Republikę Serbii, Unię Europejską i wszystkie jej państwa członkowskie. Układ wejdzie w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym Strony powiadomiły się wzajemnie o zakończeniu procedur ratyfikacyjnych. Układ zostaje zawarty na czas nieokreślony. Każda ze Stron może wypowiedzieć niniejszy Układ przez powiadomienie drugiej Strony; przestaje on obowiązywać po upływie sześciu miesięcy od daty takiego powiadomienia.

Układ stosuje się z jednej strony do terytoriów, na których obowiązują Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, zgodnie z warunkami określonymi w tych Traktatach, a z drugiej strony do terytorium Republiki Serbii. Nie stosuje się natomiast do Republiki Kosowa znajdującego się wg zapisów Układu pod międzynarodową administracją na mocy rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych 1244 z dnia 10 czerwca 1999 r, z zastrzeżeniem, że nie narusza to obecnego statusu Republiki Kosowa lub ustalenia jego ostatecznego statusu na mocy tej rezolucji.

3. Skutki zawarcia Układu

1) Skutki prawne

Rzeczpospolita Polska stanie się stroną Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu między Wspólnotami i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Serbii, z drugiej strony, sporządzonego w Luksemburgu dnia 29 kwietnia 2008 r. Wejście w życie umowy nie spowoduje konieczności zmiany polskiego prawodawstwa.

2) Skutki społeczne, gospodarcze i finansowe

Skutki społeczne

Wydaje się, że ratyfikacja Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu między Wspólnotami i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Serbii, z drugiej strony, sporządzonym w Luksemburgu dnia 29 kwietnia 2008 r. nie spowoduje znaczących skutków gospodarczych i społecznych w zakresie rynku pracy. Migracje zarobkowe między Serbią a Polską są zjawiskiem o niewielkiej skali. Przykładowo w 2009 r. wydano w Polsce 77 zezwoleń na pracę dla obywateli Serbii (na ogółem wydanych 18.022 zezwoleń dla cudzoziemców), natomiast w pierwszym półroczu 2010 r. – 130 zezwoleń (na 15.268 zezwoleń dla cudzoziemców). Układ zachęca państwa członkowskie UE do wprowadzenia ułatwień dla przepływu pracowników oraz określa podstawowe zasady koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Niezależnie od tego przewiduje się, że również w przyszłości poziom przepływu pracowników między Serbią a Polską będzie niski.

Skutki finansowe

Wartość towarów pochodzenia serbskiego przywiezionych do Polski z Serbii wyniosła 201,8 mln PLN, a uzyskane należności z tytułu obowiązujących ceł i podatków w imporcie stanowiły: cła – 0,28 mln PLN, akcyzy – 8,25 mln PLN, VAT – 42,01 mln PLN – razem – 50,54 mln PLN.

Dominujące znaczenie należności podatkowych (VAT i akcyzy) jako wpływów budżetowych z tytułu importu towarów z Serbii nad uzyskanym jednocześnie dla budżetu cłem jest więc oczywiste. Dlatego wpływ obniżenia stawek celnych przewidziany Układem o Stabilizacji i Stowarzyszeniu między Wspólnotami i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Republiką Serbii z drugiej strony, sporządzonym w Luksemburgu dnia 29 kwietnia 2008 r. może mieć dla uszczuplenia wpływów budżetowych znaczenie tylko symboliczne, a nie praktyczne (kilkadziesiąt tysięcy PLN przy takiej samej wartości importu).

4. Tryb związania się Układem przez Rzeczpospolitą Polską

Przyjęcie rozwiązań zawartych w Układzie przez Unię Europejską nastąpi w drodze wyrażenia przez Radę Unii Europejskiej zgody na zawarcie Umowy, zgodnie z art. 217 w związku z art. 218 ust. 6 lit. a oraz art. 218 ust. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Ze względu na mieszany charakter Układu, wynikający z kompetencji Unii Europejskiej, określonych w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz Traktacie o Unii Europejskiej, wejście w życie Układu wymaga związania się nim przez Unię Europejską oraz wszystkie państwa członkowskie, w tym Rzeczpospolitą Polską.

Układ, ustanawiając stowarzyszenie Republiki Serbii z Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, w tym z Rzeczpospolitą Polską, powołuje mechanizm współpracy politycznej i handlowej między stronami. Mechanizm ten charakteryzuje się wzajemnością praw i obowiązków oraz wspólnymi działaniami realizowanymi przez powołane w tym celu organy według określonych procedur. Układ, dotycząc współpracy politycznej, i – w szerszym kontekście – uczestnictwa Rzeczypospolitej Polskiej w organizacji międzynarodowej, podlega w związku z tym ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 1 i 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.